Komunita :)

Tento termín sociológovia najčastejšie používajú na označenie spoločenstva (skupiny) ľudí žijúcich a spolupracujúcich na ohraničenom území, ktoré tvorí základ, kde môžu uskutočňovať svoje každodenné životné činnosti a kde sa odohráva najväčšia časť ich života.

Komunita je teda druh územnej, resp. lokálnej - miestnej, sociálnej skupiny, ktorá je založená na fyzickej blízkosti svojich členov. Základnými znakmi komunity sú spoločné územie, bezprostredné či sprostredkované sociálne vzťahy medzi ľuďmi žijúcimi na tomto území a pocit pospolitosti, súdržnosti, ktorým sa ľudia stotožňujú s komunitou. V komunitách sa uskutočňuje množstvo ekonomických, politických, kultúrnych a iných činností, ktoré sú pre život spoločnosti a jej členov nevyhnutné. Preto je komunita jedným z najdôležitejších sociálnych útvarov.

Komunitu charakterizuje aj inštitúcia **susedstva**. Susedstvo v sociologickom chápaní neznamená len to, že ľudia bývajú vedľa seba na určitom území (v dome, ulici, štvrti, dedine), susedstvo je aj určitý spôsob, akým obyvatelia komunity uskutočňujú sociálne interakcie, akým si organizujú spoločné činnosti pri riešení problémov komunity a jej členov (svojpomocné aktivity, združovanie sa pri dosahovaní spoločných cieľov), spôsoby neformálnej sociálnej kontroly atď. Inštitúcia susedstva vlastne umožňuje definovať komunitu ako sociálnu skupinu. Ak v územnom zoskupení ľudí inštitúcia susedstva neexistuje (na nových mestských sídliskách), nemôžeme o ňom hovoriť ako o komunite, ale len ako o zhluku osôb obývajúcich určité územie (sídlo). Práve susedstvo vytvára z priestorového zoskupenia ľudí komunitu ako subsystém spoločnosti, vďaka susedstvu sa ľudia stotožňujú s komunitou a prijímajú sociálne statusy a roly členov komunity.

Existujú rôzne druhy komunít, ktoré sa navzájom odlišujú najmä počtom členov, mierou závislosti od iných spoločenstiev, hustotou osídlenia, demografickým a sociálnym zložením, historickým vývojom i charakteristickým spôsobom života. Pre sociologické poznávanie má rozhodujúci význam rozlišovanie mestských a vidieckych komunít čiže miest a dedín.

Mesto môžeme sociologicky charakterizovať ako typ komunity s rozvinutou deľbou práce, väčším počtom a veľkou hustotou osídlenia členov, ktorí sú sociálne veľmi rôznorodí a zväčša sa nezaoberajú poľnohospodárstvom. Mesto charakterizuje prevaha neosobných sociálnych vzťahov a interakcií ľudí, veľké množstvo špeciálnych sociálnych rolí a prevaha formálnej sociálnej kontroly nad neformálnou.

Dedinu sociologicky charakterizujeme ako z mnohých stránok opačný typ komunity: má menší počet členov s nižšou hustotou osídlenia, členovia sú sociálne rovnorodejší, viac osôb sa zaoberá poľnohospodárstvom, prevládajú v nej osobné sociálne vzťahy a interakcie a neformálna sociálna kontrola.

Mesto a dedina vystupujú ako protikladné typy komunity len v podobe čistých, ideálnych typov. V praxi je iná situácia. V moderných spoločnostiach sa mestá a dediny v mnohom zhodujú, viaceré rozdiely medzi nimi známe z minulosti už zanikli alebo sú nepatrné. Medzi mestami a dedinami už existuje plynulý prechod, podobné plynulé prechody existujú aj medzi malými, strednými a veľkými mestami i malými a veľkými dedinami. V tradičných spoločnostiach však značné rozdiely medzi mestami a dedinami pretrvávajú.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania